

HLUBOKÝ SPÁNEK A BDĚNÍ NA MODLITBÁCH

Ted' už vím, že Pán opravdu poslal svého anděla, vysvobodil mne z ruky Herodovy a uchránil od toho, co si přál židovský lid. (Sk 12:11)

1. čtení: Matouš 20:17-28

Základ kázání: Skutky 12:1-19a

I. JAKUB JE MRTEV!

Milí bratři, milé sestry,

apoštola Petra snad dlouze představovat nemusím. Petr je nejznámější učedník Pána Ježíše, o kterém každý z nás ví alespoň dvě skutečnosti: Že byl původním povoláním rybář. A že v kritickém okamžiku třikrát zapřel svého Mistra, ze strachu o svůj vlastní život. Pán Ježíš však byl po svém ukřižování vzkříšen. Vstal z mrtvých, zjevil se svým učedníkům a dál s nimi pracoval. Známý je rozhovor Ježíše s Petrem, kdy se živý Pán svého služebníka třikrát ptá, zda ho miluje. A když Petr horlivě odpovídá, že ho má rád, Ježíš mu svěřuje do péče věřící lid. Tímto rozhovorem, o kterém se zmiňuje evangelista Jan, byl vlastně narovnan vztah mezi Petrem a vzkříšeným Ježíšem. (J 21)

Ježíš Kristus po svém nanebevstoupení seslal Ducha svatého na své učedníky. A Petr spolu s ostatními tehdy vyrazil do ulic Jeruzaléma, aby lidem kázal Krista ukřižovaného a vzkříšeného. Lidé se obraceli ke Kristu, vyznávali své hříchy, nechávali se pokřtít. A to přineslo především Petrovi první vážné problémy. Nejprve spolu s Janem skončil u výslechu, před židovskou veleradou, která jim důrazně zakázala mluvit o Pánu Ježíši. (Sk 4) Poté dokonce strávil nějaký čas ve vězení, kam jeho i ostatní apoštoly nechal zašít velekněz spolu se saduceji. (Sk 5) Ale z toho vězení je anděl Páně zázračně vyvedl. A zase odmítali o Pánu Ježíši pouze šeptat. Evangelium se v Jeruzalémě dařilo, církev rostla. (Sk 6) A najednou: Bum, prásk! Blesk z čistého nebe! Jako ta včerejší bouře! Štěpán, diákon první církve hojně obdařený Duchem svatým, byl ukamenován. (Sk 7) A přesně to byl podnět pro mnohé křesťany, aby vyrazili za brány Jeruzaléma. Evangelium se začalo šířit. Nejprve do Samaří, ale poté i do dalších měst. (Sk 8) Petr pokřtil prvního pohana, římského vojáka Kornélia, s celou jeho rodinou. (Sk 10) To byl obrovský průlom! Zavilého odpůrce církve, farizea Saula, zastavil a zasáhl Pán Ježíš. (Sk 9) Učinil z něj svého apoštola, kterého známe pod jménem Pavel. Pavel se velice brzy začal soustředit na kázání evangelia pohanům. Lidé se obracejí ke Kristu, Kristus se obrací k lidem. Všechno šlape jak dobře namazaný stroj. A najednou: Bum, prásk! Další blesk z čistého nebe!

- ¹ *V té době král Herodes krutě zasáhl proti některým bratřím. ² Mečem dal popravít Jakuba, bratra Janova.*

Jen pro pořádek: Jde o Heroda Agrippu. Vnuka krále Heroda Velikého, který chtěl v Betlémě zavraždit právě narozeného Ježíše. A synovce Heroda Antipy, který se podílel na Ježíšově ukřižování. Nevíme přesně, co se tehdy v Jeruzalémě dělo. Kolika bratrům král Herodes Agrippa ublížil. A jakým způsobem je sužoval. Možná některé z nich připravil o majetek. A jiné uvrhl do vězení. O jednom z nich však čteme, že přišel o život. Je to Jakub, syn Zebedeův. Bratr apoštola Jana. Jakub byl popraven na rozkaz krále Heroda Agrippy. Je to jediný apoštol, o kterém z Písma slyšíme, že byl popraven. Že zemřel mučednickou smrtí pro svou víru v Krista. Rybář Jakub byl s Ježíšem od samého začátku jeho veřejného působení. (Mt 4:21) Byl členem Ježíšova VIP klubu, vedle Petra a Jana. Spolu s nimi zažil události, o kterých jiní apoštolové slyšeli jen z vyprávění. Například vzkříšení dcery Jairovy. (Mk 5:37) Nebo Ježíšovo proměnění na hoře a jeho rozhovor s Mojžíšem a Eliášem. (Mt 17:1) Tito tři VIP učedníci se nakonec „proslavili“ svým spánkem v Getsemanské zahradě. Právě Petra, Jakuba a Jana Ježíš opakovaně prosil, aby bděli na modlitbách. Ale oni vždycky usnuli. (Mk 14:33)

A teď: V knize Skutků apoštolských najdeme jen dvě zmínky o tomto Jakobovi. Zmínka první: Na Jakuba sestoupil Duch svatý, tenkrát o Letnicích. Zmínka druhá: Na Jakuba dopadl hněv krále Heroda, který ho připravil o hlavu. Tak, a je to! A jak starý byl Jakub v roce 42 po Kristu, kdy skončil na popravišti? Byl to muž v nejlepších letech: 30+, jak počítají odborníci. Vždyť jeho bratr Jan, autor mnoha textů Nového zákona, žil ještě několik desetiletí po této tragické události!

Bratři a sestry, poprava mladého a perspektivního apoštola jistě výrazně zahýbala celou církví Kristovou. Jeden z nejvýznamnějších učedníků byl násilně připraven o život. Jen řekněte: Kolik dobrých věcí pro církev ke slávě svého Spasitele ještě mohl vykonat?! Mohl kázat zástupům. Mohl vyučovat desítky a stovky lidí. Mohl nést evangelium do vzdálenějších koutů světa. Mohl cokoliv, vždyť byl v nejlepších letech! Jak to jen mohl Bůh dopustit? Kristus si ho vypiplal, jakožto svého blízkého apoštola. Tak proč ho teď neohlídál?

Nebo jinak: Proč zrovna Jakobovi Ježíš věnoval tolik času a síly, když prakticky nic moc z toho všeho Jakob za svého života nemohl užítkovat?

To jsou vážné otázky, na které neznáme odpovědi. To jsou vážné otázky, které si v průběhu našeho života klademe často, byť na ně neznáme odpovědi. Třeba: *Proč zrovna tento muž zemřel tak mladý? Proč zrovna tato žena vážně onemocněla, zatímco jiní, kteří na své zdraví kašlou, jsou pořád při síle? Existuje vůbec Bůh? A pokud existuje, zajímá se ještě o své stvoření?* Na to Bible dává stále znovu stejnou odpověď: Jakob zemřel, protože Bůh chtěl, aby zemřel. Nejen, že to Bůh dopustil. Bůh chtěl jeho smrt. Protože kdyby ji nechtěl, Jakob by nezemřel. To slyšíme z Nového zákona přede vším v souvislosti s Ježíšem. Proč Kristus zemřel na kříži? Protože ho zlí lidé připravili o život. A protože Bůh chtěl, aby na golgotském kříži krvácel, pro naši záchranu. Tak to církev v Jeruzalémě vyznává, jak píše Lukáš právě v knize Skutků:

- ²⁷ *Opravdu se srotili v tomto městě Herodes a Pontius Pilát spolu s pohany i s národem izraelským proti tvému svatému služebníkovi Ježíšovi, kterého jsi posvětil, ²⁸ a vykonali, co tvá ruka a tvá vůle předem určila. (Sk 4:27-28)*

Jakub zemřel mučednickou smrtí. Ale on věděl, že ta chvíle jednou přijde. Ježíš sám mu to kdysi řekl. Když Jakob s Janem Krista žádal o to, aby z nich udělal „jedničku“ a „dvojku“ v Božím království, Ježíš jim to výslovně neslíbil. Ale jasně jim sdělil, že do Božího království projdou skrze utrpení:

- *Ježíš jim řekl: Kalich, který já piji, budete pít a křtem, kterým já jsem křtěn, budete pokřtěni. (Mk 10:39)*

A přece jen bych měl tu odpověď trochu vylepšit. Jakob tehdy na popravišti zemřel proto, že dobrý Bůh chtěl, aby zemřel. Dobrý Bůh, který si Jakuba zamiloval. Laskavý Bůh, který to s Jakobem od začátku do konce myslel dobře. Copak jsme to z Písma neslyšeli mockrát?

- ²⁸ *Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. (Ř 8:28)*

Apoštol Pavel, autor těchto slov, pak zcela záměrně mluví i o smrti. Avšak ani smrt, jakkoli strašná může být, nemůže odloučit křesťana od lásky Kristovy. Kristus zemřel. Ale nakonec nad smrtí zvítězil. On žije! A také Jakob zemřel. Šel ve stopách svého Mistra a Pána. Položil svůj život pro evangelium. Ale i on nad smrtí zvítězil. Žije a kraluje spolu s Kristem na věky věků. Před ním Štěpán. A po něm další a další. Nespočetné zástupy křesťanů, kteří nesli těžkosti spojené s evangeliem, nebo rovnou přišli o svůj pozemský život pro Ježíše Krista.

II. A PETRA ČEKÁ STEJNÝ ÚDĚL... NEBO NE?

No, a Petra měl potkat stejný úděl... Ale až po velikonočních svátcích. Král Herodes si totiž uměl předcházet své spoluobčany. O svátcích nepopravoval, to by židy zbytečně pobouřilo. Smrt Jakuba Zebedeova potěšila odpůrce křesťanů, a proto Herodes připravoval tentýž scénář i pro Petra, aby se v jejich očích ještě více blýskl.

- ³ *Když viděl, že si tím získal židy, rozkázal zatknout také Petra. Byly právě velikonoce. ⁴ Zmocnil se ho, dal ho zavřít do vězení a hlídat čtyřmi strážemi po čtyřech vojácích. Chtěl ho po velikonočních veřejně soudit.*

Soudit, odsoudit a popravit... Petr tedy sedí ve vězení a čeká na konec velikonočních svátků, kdy by mělo být ukončeno i jeho putování. Možná Herodes věděl, že nedávný pokus o uvěznění apoštola Petra dopadl naprostým fiaskem. (Sk 5) Proto ho střezil opravdu poctivě. Petr sedí v kobce, v jeho blízkosti se nachází 16 vojáků, kteří z něj nesmí spustit oči. A čím víc se blíží veřejný soud, tím úzkostlivěji ho Herodes hlídá. Noc před soudem, tedy možná už poslední noc v Petrově životě - kdyby se Herodův zlý plán zdařil - byl Petr připoután ke strážím. K jednomu z nich za jednu ruku, k druhému z nich za druhou ruku. Dostat se z takového vězení je pro člověka nemožné. Ale ne tak pro Boha! U Boha je přece možné všechno!

- ⁷ *Najednou u něho stál anděl Páně a v žaláři zazářilo světlo. Anděl udeřil Petra do boku, vzbudil ho a řekl: "Rychle! Vstaň!" A s Petrových rukou spadly řetězy.*

Bratři a sestry, křesťané v Jeruzalémě samozřejmě věděli, co se s Petrem děje. Jistě se připravovali na ten nejhorší možný scénář: Že přijdou i o Petra, tak jako přišli o Jakuba. Ale přitom se za Petra vytrvale modlili. (v. 5) Ani smrt Jakuba, za kterého se jistě modlili, je od dalších modliteb neodradila! Neřekli si: *Bůh na nás kašle, Jakob je přece po smrti. Nemá cenu se modlit ani za Petra. Bůh si stejně dělá, co chce.* Ano, tak to je! Bůh dělá, co chce! Bůh dělá, co uznává za nejlepší! Ale mnohé dobré věci chce učinit právě na podkladě našich modliteb. Církev se za Petra vytrvale modlila. Přestože křesťané věděli, že Petr je v zoufalé situaci, neztráceli naději. Jestli měli dost víry na to, aby se modlili za jeho zázračné vysvobození z vězení, to nevíme. Třeba prosili Boha jen o mírnější rozsudek... Každopádně: Těžkosti nás někdy doženou k tomu, že

se přestaneme modlit. Odmlčíme se. K Bohu nevoláme. První křesťany však právě těžkosti dovedly k usilovným modlitbám. Volali k Bohu úpěnlivě. A Bůh jejich modlitby slyšel a vyslyšel. A to takovým způsobem, že to ty modlitebníky úplně vykolejilo.

Že Bůh svým jednáním umí překvapit i zkušené modlitebníky, o tom krásně mluví apoštol Pavel v listu Efezským:

- ²⁰ *Tomu pak, který působením své moci mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit,* ²¹ *jemu samému buď sláva v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků! Amen. (Ef 3:20-21)*

III. PETR SPÍ, CÍRKEV SE MODLÍ, BŮH ZACHRAŇUJE

Anděl Páně tedy přišel pro Petra do vězení. To byla Boží odpověď na modlitby církve. Církev se modlí, anděl Páně zachraňuje a Petr tvrdě spí. Poslední noc jeho života, a on normálně chrní! Dokonce tak hluboce, že ani andělská záře prosvětlující jeho celou ho neprobudila. Není to úžasné? Bratři a sestry, nevnímejme Petřův spánek negativně. Nesrovnávejme tento spánek s jeho spánkem v Getsemane. Tehdy Petr dostal od Krista jasný příkaz, že má bdít a modlit se. Věřím, že se Petr v tom vězení modlil pořád. Co jiného by tam také dělal? A tuto poslední noc prostě spí spánkem spravedlivého. Život si už zřejmě uspořádal. Vyznal své hříchy. A ujistěn o Kristově lásce, která je silnější než smrt, byl připraven se následující den setkat se svým milovaným Spasitelem, tváří v tvář.

- ⁴ *I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. (Ž 23:4)*

On nemusí bdít. Jeho bratři a sestry shromáždění v domě matky Jana Marka, ti bděli na modlitbách. On nemusí být vzhůru. Stačí, že oni jsou vzhůru. A bohatě stačí, že Bůh je vždycky vzhůru!

- ⁴ *Ano, nedříme a nespí ten, jenž chrání Izraele. (Ž 121:4)*

Bratři a sestry, kolik bezesných nocí jsme v životě už prožili? Kolikrát jsme se převalovali až do rána v postelích, které byly mnohem měkčí a příjemnější než sláma v Petrově vězení? Kolik takových nočních hodin plných strachu a bezmoci, také zrychleného tepu a studeného potu máme za sebou? Kolik sžirajících otázek typu: *Co se zítra bude dít? Na co se mám připravit? Mám dost síly? A co se bude dít s těmi, na kterých mi tolik záleží? Zvládnou to, co mají před sebou?*

Petr spí. Jeho život je v Božích rukou, ať spí či bdí. Proto spí spánkem smířeného a odevzdaného věřícího člověka. Musel to být opravdu tvrdý spánek! Vždyť Petr si až venku uvědomil, že se mu to nezdá. Že všechno, co prožívá, je skutečné.

- ⁸ *Anděl mu řekl: "Opásej se a obuj se!" Petr to udělal a anděl ho vyzval: "Vezmi si plášť a pojď za mnou." ⁹ Petr následoval tedy anděla ven z vězení, ale nebyl si jist, zda to všechno je skutečnost; myslel si, že má vidění. ¹⁰ Prošli první stráží, pak druhou, a přišli k železné bráně, která vedla do města; ta se jim sama od sebe otevřela. Vyšli ven, prošli jednou ulicí a tu mu náhle anděl zmizel. ¹¹ Teprve nyní se Petr vzpamatoval a řekl: "Ted' už vím, že Pán opravdu poslal svého anděla, vysvobodil mne z ruky Herodovy a uchránil od toho, co si přál židovský lid."*

IV. HUMORNÉ POUČENÍ NA ZÁVĚR

A teď přijde na řadu ta komedie! Petr rychle běží za svými souvěrci, kteří se za něj modlí. Tluče na dveře. Služka mu nakonec neotevře. Proč? Pro samou radost! Ona pozná jeho hlas, ale je z toho tak v šoku, že běží za ostatními, kteří jsou v domě shromážděni. Nikdo z těch modlitebníků jí však nevěří, že Petr stojí před vraty. Nikdo z nich totiž nepočítá s tím, že by Bůh mohl tak rychle, a tak mocně odpovědět na jejich modlitby. Buď se ta služka zbláznila, to je jedna možnost. Nebo na vrata tluče Petřův duch či Petřův anděl. Pokud anděl, pak je Petr zřejmě ještě na živu ve vězení. Pokud duch, pak už byl Petr popraven. Ale že by Petr sám tloukl na dveře? To se nemohlo stát! A přesto: Právě to se stalo! Díky jejich modlitbám a navzdory jejich malé víře.

Bratři a sestry, nepodceňujme význam modliteb! A nepodceňujme našeho Boha, ke kterému naše modlitby vysíláme! Amen.